

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНите НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ОСНОВНИОТ СУД ВО БИТОЛА како првостепен процесен, во совет составен од судијата Александар Илиевски како претседател, со судиите поротници Аница Шапковска и Виолета Ласовска како членови на советот, решавајќи во правната работа по тужбата на тужителот AB Electrolux Stockholm Шведска St.Goransgatan 143 SE 105 45 Stockholm Шведска, застапуван преку полномошници адвокати Живка Костовска и адвокат Татјана Буноски од Скопје, против тужениот Занаетчија Теодор Димче Палензо ЕЛЕКТРОЛУКС Палензо Теодор ул.Браќа Мингови бр.18 Битола, застапуван од полномошници адвокати Николчо Лазаров и Драган Лазаров од Скопје, основа повреда на правото од индустриска сопственост, вредност на спорот 40.000,00 денари, по одржаната усна, јавна и главна расправа од 15.3.2017 година во присуство на полномошниците на странките и тужениот, донесе:

ПРЕСУДА

Прецизираното тужбено барање на тужителот со кое бараше да се утврди дека тужениот го повредил правото на трговската марка на тужителот, за трговската марка Electrolux (во збор) со регистарски број 03982 со приоритет од 18.09.1957г, регистрирана за производи од класата 03,07,09,11 и 21 од Меѓународната класификација на производи и услуги и Electrolux (во збор) со регистарски број 03983 со приоритет од 20.09.1928 година, регистрирана за производи од класи 01, 03,04,06,07,08,09,10, 11,12,14,17,18,20,21 и 24 од Меѓународна класификација на производи и услуги, на начин што оваа трговска марка, тужениот неовластено ја користи во својата фирма Занаетчија Теодор Димче Палензо Електролукс Палензо Теодор Битола и на тој начин што оваа трговска марка неовластено ја користел како регистрант на домените и тоа electroluksmakedonija.com.mk, electroluxheatingelements.com.mk, electroluxservicecom.mk, и akademijaelectrolux.com.mk при Македонската истражувачка мрежа МАР-нет, во периодот од 15.08.2014 година до 16.1.2015 година, барањето да му се забрани на тужениот Занаетчија Теодор Димче Палензо Електролукс Палензо Теодор Битола да го употребува зборот ЕЛЕКТРОЛУКС или негова транскрипција или транслитерација на Електролукс како содржина на фирмата и **МУ СЕ НАЛОЖИ** во рок од 8 дена од правосилноста на пресудата ја промени фирмата на начин што јасно ќе се разликува од трговските марки ЕЛЕКТРОЛУКС со регистарски број 03982 и 03983 или од нивната транскрипција ЕЛЕЦТРОЛУКС или транслитерација ЕЛЕКТРОЛУКС, како и му ги надомести на тужителот трошоците на постапката сето тоа **СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНО**.

СЕ ЗАДОЛЖУВА тужителот да му ги надомести на тужениот процесните трошоци во износ од 265.075,00 денари, во рок од 8 дена од правосилноста на пресудата.

Барањето на тужениот за процесни трошоци до износот од 447.763,00 денари, а над досуденото **СЕ ОДБИВА**.

Образложение

Тужителот во тужбата, како и во текот на постапката по предметот преку своите полномошници наведе дека тужениот му извршил повреда на правото од индустриска сопственост, поточно повреда на правото на трговска марка на тужителот, на начин што без овластување на тужителот, му ги користел неговите трговски марки и со истите се претставувал во правниот промет, со што на тој начин ја сторил повредата. Појасни и дека одреден временски период тужениот бил регистрант на домени, за марки кои што исто така припаѓале на тужителот со што и на тој начин правел повреда на правата од интелектуална сопственост кој припаѓаат на тужителот, поради што предвид на сето тоа побара да се уважи тужбеното барање како го прецизира.

На ново одржаната главна расправа по предметот дополна и дека тужениот со намера и со постапување спротивно на добите деловни обичаи ја користел трговската

марка Електролукс на тужителот и со тоа правел забуна кај просечниот потрошувач. Од тие причини, а како и укажувањата на Апелациониот суд Битола во врска со ова тужбено барање биле за уважување на истото, со тоа што судот требало да утврди престасија за тужениот како компатибилен и кондемнаторен дел од една одлука предложи на тој начин судот да го уважи прецизираното тужбено барање и го задолжи тужениот со процесните трошоци.

Во одговорот на тужба и во текот на постапката по предметот тужениот преку своите полномошници го оспори тужбеното барање со наводи дека во ниту еден момент тужениот не го повредил правото на трговска марка на тужителот ниту превзел дејствија во таа насока.

На ново одржаната главна расправа во предметот наведе дека укажувањата на Апелациониот суд Битола во врска со предметната правна работа се движеле во насока на одбивање на тужбеното барање во делот кој се врати на повторно постапување, а со оглед дека тужениот не можел да биде конкуренција на тужителот, додека во однос на користењето на интернет домени, појасна дека истите како апстрактна категорија немаат уредено законска заштита, поради што, а предвид на сето ова предложи да се одбие тужбеното барање и се задолжи тужениот со процесните трошоци.

Во доказна постапка судот ги преизведе еднаш изведените и прифатени докази со читање на извод од регистар на трговски марки бр.10-313/2-2015, извод од регистар на трговски марки 10-314/2-2015, извод од регистар на трговски марки бр.10-768/2-2015, записник за потврдување на факти ОДУ.1665/2-2014 од 26.11.2014г, прилог интерактивни апликации, записник за потврдување на факти ОДУ.бр.576/2014 од 05.05.2014 година со прилог интерактивни апликации, решение на ДЗИС.10-283/7-2011, решение на ДЗИС 10-281/7-2011г, решение на ДЗИС.бр.10-28/7-2011г, решение на ДЗИС.бр.10-869/7-2011г, решение на ДЗИС.бр.10-870/7-2011, решение на ДЗИС.бр.10-2406/4-2011, решение на ДЗИС.10-282/7-2011г, решение на ДЗИС бр.10-284/7-2011, наод и мислење бр 008-2014 од Марин Гавриловски, вештачење бр.47-03/2012 од МАГО Агенција за експертизи инженеринг и други услуги, известување од ДЗИС.бр.10-769/2-2015г, известување од ДЗИС.бр.10-771/2-2015г, известување од ДЗИС.бр.10-770/2-2015г, стручно мислење за илустративни логистички разлики, известие од СВР Битола за промена на презиме, извод од централен регистар за тековна состојба, решение за упис во регистар на занаетчии, извод од МК на родени, решение за промена во регистар на занаетчии, стручно мислење за транскрипција на назив Електролукс, емајл кореспонденција, писмена понуда за опрема за перење алишта, непреведен материјал, записници за инспекциски надзор, извадоци од компјутерски материјал, примероци од тужби до Управен суд Скопје, потврда за признатото право на ректорирање, барање за покренување на арбитражна постапка, одговор на поднесено барање за арбитража за домен бр.12853, одговор на поднесено барање за арбитража за домен бр.25786, одговор на поднесено барање за арбитража за домен 12781, одговор на поднесено барање за арбитража домен бр.28739, одговор на поднесено барање за арбитража домен 12848, одговор на поднесено барање за арбитража домен 9851, одговор на поднесено барање за арбитража за домен бр.8934, одговор на поднесено барање за арбитража за домен бр.14111, одговор на поднесено барање за арбитража за домен бр.12852, одговор на поднесено барање за арбитража за домен бр.30131, одговор на поднесено барање за арбитража за домен бр. 30636, примероци од тужби до Управен суд Скопје, известување од Македонска академска истражувачка мрежа МАР-нет од 20.11.2015г, со прилог историјат за домени, превод од вешт наод на Марин Гавриловски, ЦД од интерактивна апликација, па ценејки ги одново овие докази во смисла на членот 7 и член 8 од ЗПП, ја утврди следната фактичка положба:

Тужителот АБ Електролукс претставувал правно лице со потекло од државата Шведска формиран уште во 1910 година, кој што како таков продавал свои производи во повеќе земји во светот и со тоа бил глобален лидер во производството на апарати за домаќинство и професионална употреба. Тужителот е и носител на повеќе национални и меѓународно признати трговски марки како што се и Electrolux. Оваа трговска марка била регистрирана на име на тужителот во Државен завод за индустриска сопственост при РМ со посебен регистарски бр.03982 и приоритет од 18.09.1957г, регистрирана за производи

од класата 07,09, 11 и 21 од Меѓународната класификација на производи и услуги, а била регистрирана и со регистарски бр.03983 и приоритет од 20.09.1928 година регистрирана за производи од класите 01 се до 24 од Меѓународната класификација на производи и услуги.

Тужениот е регистриран и е пријавен во правниот промет како занаетчија со назив Занаетчија Теодор Палензо Електролукс Палензо Теодор Битола со употребна дозвола занаетчиски дуќан работилница, микросубјект со дејност поправка на електрични апарати за домаќинство како и опрема за домови видно од неговата тековна состојба. Тужениот не произведува и не продава производи од марката Електролукс, бидејќи е занаетчија, ниту пак е овластен од тужителот за да биде дистрибутер или пак сервисер на неговите производи, така што тужениот воопшто не манифестира односи со тужителот, освен што за означување на неговиот занаетчиски дуќан го користи зборот Electrolux и тоа некаде со македонска, а пак некаде со латинична транскрипција. Покрај користењето на зборот Електролукс како дел од називот на својот занаетчиски дуќан со кој се претставувал во правниот промет тужениот односно овластеното лице извршило промена на презимето, односно дополнување на истото со зборот Електролукс. Исто тужениот во временскиот период од 15.08.2014 година, се до 16.1.2015 година, регистрирал на свое име домените electroluksmakedonija.com.electroluxheatingelements.com.mk,electroluxservice.com,akadmijael ectrolux.com.mk, а на кои домени исто така се споменува зборот Electrolux.

При една ваква состојба, а со оглед што тужениот во ваквиот временски период ги регистрирал на свое име овие домени со кои што се претставувал на интернет, како и со оглед што постојано ја користел трговската марка Електролукс на тужителот како назив за својот дуќан, а потоа и во презимето и со тоа се претставувал во прометот, тужителот сметал дека тужениот му го повредува правото на тужителот како носител на трговската марка Electrolux и дека тоа претставувало повреда на чл.206 од Законот за индустриска сопственост, според која тужителот како носител на трговските марки имал исклучиво право да истите ги користи во прометот за означување на своите производи и услуги и според која што одредба носителот на трговска марка имал право да забрани користење во прометот на знак кој е идентичен или пак сличен со трговската марка за идентични или слични производи или услуги, доколку таквата сличност може да создаде забуна кај просечен потрошувач вклучително и можност од асоцијација помеѓу знакот и трговската марка, заради кој причини ја поднесе предметната тужба против тужениот, со кој бара да се утврди повреда на правото на трговската марка од тужителот и да му се забрани на тужениот да ја користи оваа марка и му се наложи да ја промени својата фирма.

Фактичката состојба судот ја утврди преку изведените и повторно ценети писмени докази, преку која преоценка судот утврди дека тужениот во правниот промет, како и на интернет ја користи трговската марка Електролукс како и дека тој збор го додал на своето презиме, но и покрај сето тоа судот смета дека нема повреда на правото на индустриска сопственост заради што го одби тужбеното барање, а од следните причини:

Согласно член 206 ст.1 од Законот за индустриска сопственост предвидено е дека носителот на трговската марка има исклучиво право да ја користи марката во прометот за означување на своите стоки, односно услуги. Според став 3, Носителот на трговската марка има право да забрани користење во прометот од страна на трети лица без негова согласност знак кој е идентичен со трговската марка за идентични производи или услуги, доколку таквата сличност може да создаде забуна кај просечен потрошувач вклучително и можност од асоцијација помеѓу знакот и трговската марка и идентичен или сличен со трговската марка за различни производи или пак услуги доколку трговската марка има репутација во Република Македонија или доколку употребата на тој знак без оправдана причина претставува нелојална конкуренција или му штети на дистинктивниот карактер на трговската марка.

Согласно членот 207 од истиот Закон е дека правото на трговската марка не му дава право на носителот на трговската марка да му забрани на трето лице употреба во стоковниот промет на нивните имиња, презимиња, знаци или трговски имиња, без оглед на фактот што тие податоци се идентични или слични со трговската марка, под услов да се користат во согласност со добрите деловни обичаи и да не доведуваат до нелојална конкуренција.

Во конкретниот случај од изведените докази во постапката и нивната преоценка, се утврди дека иако тужениот како назив за својот дуќан го користи зборот Електролукс што воедно претставува заштитена трговска марка на тужителот, сепак со тоа тужениот не создава забуна кај просечниот потрошувач, па вклучително и можност за асоцијација, така што тужениот во никој случај не претставува нелојална конкуренција на тужителот и со тоа не му штети на неговиот дистинктивен карактер на трговската марка, поради што при таква состојба кога тужениот не е конкурент на тужителот, не му предизвикува штета и во никој случај не предизвикува забуна кај просечниот потрошувач, значи дека нема повреда, а со тоа дека нема основа за да тужителот му забранува на тужениот за да го користи зборот Електролукс што претставува заштитена трговска марка на тужителот.

Тужениот е занаетчија. Како таков се разликува од тужителот во правниот промет и во никој случај не може да биде конкуренција на тужителот. Секој еден потрошувач па и просечен купувач, кога ке го види дуќанот на тужениот и види што истиот претставува и каков е внатре, сигурно дека нема да помисли дека тужениот е овластен дистрибутер и продавач на Електролукс производите на тужителот, така што во случајот не ни може да има забуна бидејќи секој потрошувач што сака да купи производ од Електролукс марката, сигурно дека нема таквиот производ да го купи од занаетчиски дуќан во Битола, туку ке го купи од овластено место за продажба. Исто така не може да има забуна ниту во поглед на сервисот и поправката, бидејќи секој кога ке купи производ на тужителот, заедно со фискалната сметка добива и гаранција, добива и упатство за сервисирање преку кои што документи може да се види кој е овластен сервисер на купениот производ.

На овој начин тужителот во постапката, а согласно членот 205 од ЗПП, не докажа дека заштитената трговска марка Електролукс, која тужениот ја употребува во името на неговиот дуќан, а потоа и како дел од неговото презиме, дека тоа доведува до некаква си форма на конкуренција, па спрема тоа тужителот како носител на оваа трговска марка без постоење на докази за штета и конкуренција, а во смисла на член.207 од Законот за индустриска сопственост, не може да му забрани на тужениот понатамошна употреба на неговиот трговски знак во прометот, а кој знак се однесува за своето регистрирано име на фирма, бидејќи тужителот не докажа за тоа дека тужениот му е конкуренција или дека му прави штета или на било кој друг начин го загрозува во прометот.

При ваква состојба, а во отсуство на докази од тужителот кои што упатуваат на постоење конкуренција или нанесување на штета или нарушување на рејтинг, аналогно на тоа не ни може да има повреда на трговската марка на тужителот, а од истите овие причини ниту во делот кој се однесува на интернет домените исто така не може да има повреда бидејќи на тие интернет домени ја има адресата на тужениот, така што истиот има право својот дуќан да го претставува на интернет и тута нема повреда. Од друга страна, а што се однесува на домените, тужителот не докажа дека тужениот преку тие домени нуди свој производ или услуги со кој би му конкурирал на тужителот и со тоа би ги натерал потрошувачите да купуваат од кај него. Исто така тужителот не докажа дека тужениот остварува некоја корист од овие домени, а како што се наведуваше со тужбата дека тужениот, на доменот electroluxprofessional.com.mk, постапувал несовесно со цел да оствари некоја финансиска корист, меѓутоа овие наводи тужителот не ги докажа, а освен тоа истите, не наоѓаат поткрепа и со изведените докази, бидејќи од известувањето на МАР-нет е дека тужениот не бил регистрант на доменот electroluxprofessional.com.mk. Крајно правната заштита на интернет домени до овој момент не е точно регулирана во закон, како би се утврдило на кој начин тужениот постапува спротивно и не го почитува законот.

Од сите овие причини, како се утврди дека тужениот не претставува конкуренција на тужителот, ниту може да создаде забуна кај просечниот потрошувач, судот најде да нема повреда на правото од интелектуална сопственост поради што го одби тужбеното барање. Освен тоа тужениот, односно неговото овластено лице извршило и промена на своето презиме, додавајќи го кон истото и зборот Електролукс, а согласно позитивните прописи на РМ секој може да го стави презимето како назив на својата фирма, па бидејќи органите на РМ дозволиле на тужениот да на ваков начин изврши промена на презиме, иако ноторен факт е дека во РМ нема и не може да има презиме Електролукс, значи дека тужениот има право презимето да го стави за свое означување.

Притоа при одлучувањето судот ги имаше предвид наводите на тужителот дека тужениот правел забуна, меѓутоа истите не ги прифати, од горе изнесените причини, со дополнување дека во ера на модерни технологии и лесна достапност до интернет, а што е ноторен факт дека сега е таков период, судот не смета дека некој би се збунил до тој степен за да смета дека тужениот е дистрибутер или сервисер на тужителот. Со секој купен или поправен производ потрошувачот добива потврда. Преку тој документ може да се согледа се околу дистрибуцијата или сервисот, така што навистина не е јасно како може тужениот да биде конкуренција на тужителот. Доколку тужениот не беше занаетчија, имаше дуќан за продажба на бела техника и слично можеби судот ќе сметаше поинаку, но при ситуација кога тужениот е занаетчија, чии дуќан е занаетчиски и е опремен во тој стил, значи дека во никој случај не е конкуренција на тужителот ниту може да му штети на дистинктивниот карактер на трговската марка бидејќи секој просечен потрошувач кога ќе го види дуќанот на тужениот, веднаш ќе знае дека истиот нема и не може да има допирна точка со Шведскиот гигант. Тужениот е познат во Битола и секој еден жител на овој град како и околната знае дека нема врска со Шведскиот производител, додека ако станува збор за потрошувач од другите градови, како е погоре наведено никој не ќе се осмелил или би паднал во заблуда да купува производ од занаетчиски дуќан.

Во однос на трошоците на постапката судот одлучи согласно член 148 од ЗПП и го задолжи тужителот да ги плати на тужениот трошоците за награда за 4 застапувања основица 18.000,00 денари, 30% паушал и 20% часовнина во износи по 28.080,00 денари односно зголемени за 100% бидејќи се работи за странец 56.160,00 денари од рочиште ДДВ за истите со приложен доказ од 40.435,00 денари или вкупно за расправите и ДДВ износ од 265.075,00 денари. Притоа трошоците се определени за преземените дејствија согласно адвокатската тарифа точката 4 каде што за спорови и постапки за заштита од авторски права наградата изнесува колку и максималната од точката 2 на тарифата и зголемени за уште 100%, бидејќи тужителот е странец.

Во преостанатиот дел барањето на тужениот за трошоци до побараниот износ од 447.763,00 денари, а над досуденото, е неоснован и затоа судот го одби, од причини што трошоците за рочиштето од ден 06.04.2016г., на тужениот му се досудени со претходната одлука во кој што дел одлуката не се укина, така што настапи формална и материјална правосилност, а за рочиштето од 11.05.2016г., исто така има одлука со која е потврдено дека овие трошоци не му следуваат на тужениот. Понатаму на тужениот согласно новите измени на адвокатската тарифа не му следуваат ниту трошоците за полномошно и за трошковник. Исто така на тужениот не му следуваат патните трошоци ако се има предвид дека спротивната странка нема обврска за да ги надоместува како нужни и потребни трошоците за превоз кој се предизвикани од адвокат кој што има седиште надвор од општината каде се наоѓа седиштето на надлежениот суд, така што тужителот е должен да надомести вообичаените трошоци во висина на оние кои што би биле предизвикани за адвокат кој дејноста ја врши во Општината во која што се наоѓа седиштето на судот, што во случајот таквите трошоци и му се признаени на полномошникот на тужениот, а пак тоа што не му е признаено, заедно со погоре наведеното, го прават одбивателниот дел од барањето на тужениот за процесни трошоци до износот од 447.763,00 денари.

Во врска со истите овие членови и правни основи, а како тужителот го загуби спорот судот го одби неговото побарување за досудување на процесни трошоци.

Претседател на советот,
Судија,
Александар Илиевски с.р

ПОУКА: Против оваа пресуда дозволена е жалба во рок од 8 дена по приемот, преку овој суд до Апелациониот суд во Битола.

Д-НА: Полномошниците на странките.

Република Македонија

Поштарината е платена во пошта _____

Суд Битола

Бр. 1/12

20.03.2012 год.

Г

Г

ЛИЧНО НА РАКА

ДО
196. Никола Козаров
п.димитре Стобески
ср.4-1/14

Скопје

